מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבחין בין דיבור ישיר לדיבור עקיף
- לדעת מתי משתמשים במירכאות ומתי לא
- לתרגם משפטים מדיבור ישיר לדיבור עקיף ולהפך

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – זיהוי סוג הדיבור

1. א – דיבור ישיר
2. ב – דיבור עקיף
3. ב – דיבור ישיר
4. ד – דיבור עקיף
5. ג – דיבור ישיר
6. א – דיבור עקיף

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – המירכאות מסמנות ציטוט מדויק
2. לא נכון – בדיבור עקיף אין מירכאות כי לא מצטטים מילה במילה
3. נכון – הנקודתיים מפרידות בין פועל האמירה לציטוט
4. נכון – למשל אני אבוא הופך להוא יבוא
5. לא נכון – דיבור עקיף הוא סיפור בלשון שלנו, לא ציטוט מדויק

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. אני
2. ש
3. נקודתיים
4. יבוא
5. מירכאות

חלק ד' – התאימו דיבור ישיר לדיבור עקיף

- 1 – ה (המורה אמרה שהיא גאה בהם)
- 2 – ד (דני אמר שהוא ישחק כדורסל)
- 3 – א (הילדה שאלה איפה הכלב שלה)
- 4 – ג (אמא אמרה שהיא תבוא מאוחר)
- 5 – ב (המורה הכריזה שהמבחן נדחה)

חלק ה' – כתיבה קצרה

1. דן אמר שהוא עייף היום
2. רונית אמרה: "אני נסעתי לים"
3. במירכאות משתמשים כשמצטטים מילים מדויקות בדיבור ישיר, ובדיבור עקיף אין מירכאות כי מספרים את התוכן במילים שלנו

חלק ו' – כתיבה פתוחה

1. משפט ראשון עם מירכאות ונקודתיים נכונים, משפט שני בלי מירכאות עם שינוי גוף מתאים
2. שני משפטים תקינים ברצף הגיוני, הסבר קצר על השינוי במירכאות, בגוף ובמילת החיבור ש

כרטיס יציאה – מה לחפש

- דיבור ישיר מצטט מילים מדויקות, דיבור עקיף מספר את התוכן
- מירכאות (לעיתים גם נקודתיים לפני הציטוט)
- משפט עם פועל אמירה, נקודתיים ומירכאות סביב הדברים שנאמרו

טיפים להפעלה:

- אפשר להדגים על הלוח משפט אחד בשתי הצורות לפני העבודה העצמאית
- כדאי לשים לב לשינויי גוף (אני-הוא/היא) כשעוברים לדיבור עקיף
- בגרסה המותאמת אפשר לדלג על הסעיפים המסומנים כקשים יותר

דף תרגול: דיבור ישיר ודיבור עקיף

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

יש שתי דרכים לכתוב מה מישהו אמר. בדיבור ישיר כותבים את המילים בדיוק כמו שהן נאמרו, בתוך מירכאות. בדיבור עקיף מספרים את זה במילים אחרות, בלי מירכאות.

📖 מילון קטן:

דיבור ישיר	כתיבת המילים המדויקות שמישהו אמר, בתוך מירכאות
דיבור עקיף	סיפור על מה שמישהו אמר, בלי לצטט מילה במילה
מירכאות	סימן פיסוק שמסמן ציטוט מדויק
נקודתיים	סימן שמופיע לרוב לפני דיבור ישיר
פועל אמירה	מילה כמו אמר, סיפרה, שאל, שמתארת דיבור
גוף ראשון	כשהדובר מדבר על עצמו, למשל אני
גוף שלישי	כשמדברים על מישהו אחר, למשל הוא או היא
מילת חיבור ש	מילה שמחברת בין פועל האמירה לתוכן בדיבור עקיף

1 חלק א׳ – זיהוי סוג הדיבור

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה סוג דיבור יש כאן?

א) דיבור ישיר ב) משפט שאלה ג) דיבור עקיף ד) משפט קריאה

2. איזה סוג דיבור יש כאן?

א) משפט קריאה ב) דיבור עקיף ג) דיבור ישיר ד) משפט שאלה

3. איזה סוג דיבור יש כאן?

א) משפט שאלה ב) דיבור ישיר ג) משפט קריאה ד) דיבור עקיף

4. איזה סוג דיבור יש כאן?

א) דיבור ישיר ב) משפט קריאה ג) משפט שאלה ד) דיבור עקיף

5. איזה סוג דיבור יש כאן?

א) משפט שאלה ב) משפט קריאה ג) דיבור ישיר ד) דיבור עקיף

6. איזה סוג דיבור יש כאן?

א) דיבור עקיף ב) דיבור ישיר ג) משפט קריאה ד) משפט שאלה

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בדיבור ישיר משתמשים במירכאות סביב המשפט שנאמר במקור	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	בדיבור עקיף יש תמיד מירכאות	☐	☐
3	לפני דיבור ישיר לרוב מופיעות נקודתיים	☐	☐
4	בדיבור עקיף הגוף במשפט יכול להשתנות, למשל מגוף ראשון לגוף שלישי	☐	☐
5	דיבור עקיף הוא ציטוט מדויק של מה שמישהו אמר	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. נועה אמרה: " _____ מוכנה ללכת"

2. כשעוברים מדיבור ישיר לדיבור עקיף, משתמשים לרוב במילת החיבור _____

3. בדיבור ישיר, לפני המירכאות מופיע לרוב סימן _____

4. דני אמר: "אני אבוא מחר" הופך בדיבור עקיף ל: דני אמר שהוא _____ מחר

5. את המילים שנאמרו במדויק כותבים בתוך _____

4 חלק ד' – התאימו דיבור ישיר לדיבור עקיף

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. המורה אמרה: "אני גאה בכם"	___	**א.** הילדה שאלה איפה הכלב שלה
2. דני אמר: "אני אשחק כדורסל"	___	**ב.** המורה הכריזה שהמבחן נדחה
3. הילדה שאלה: "איפה הכלב שלי?"	___	**ג.** אמא אמרה שהיא תבוא מאוחר
4. אמא אמרה: "אני אבוא מאוחר"	___	**ד.** דני אמר שהוא ישחק כדורסל
5. המורה הכריזה: "המבחן נדחה"	___	**ה.** המורה אמרה שהיא גאה בהם

5 חלק ה' – כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

1. כתבו מחדש בדיבור עקיף: דן אמר: "אני עייף היום"

2. כתבו מחדש בדיבור ישיר: רונית סיפרה שהיא נסעה לים

3. הסבירו במילים שלכם מתי משתמשים במירכאות ומתי לא

6 חלק ו' – כתיבה פתוחה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו משפט אחד בדיבור ישיר עם מירכאות ונקודתיים, ואחריו כתבו אותו משפט בדיבור עקיף

2. בחרו משפט משיחה שהייתה לכם היום וכתבו אותו פעם בדיבור ישיר ופעם בדיבור עקיף, הסבירו מה השתנה

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין דיבור ישיר לדיבור עקיף?

באיזה סימן פיסוק משתמשים בדיבור ישיר שלא מופיע בדיבור עקיף?

כתבו דוגמה אחת לדיבור ישיר

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀